

Izhaja
vsak četrtek; ako je ta
dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo fran-
kovati.
Rokopisi se ne vračajo.
Za inserate se plačuje
po 20 vinarjev od garmond-
vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:
za celo leto 4 krone (2 gld.)
Denar naj se pošilja pod
napisom:
Upravništvo „Mira“
v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 25. julija 1901.

Štev. 30.

Vabilo XVI. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru, v četrtek, dné 8. avgusta 1901. leta.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 1/2 10. uri v frančiškanski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 11. uri v „Narodnem domu“.
 1. Prvomestnikov nagovor.
 2. Tajnikovo poročilo.
 3. Blagajnikovo poročilo.
 4. Nadzorništva poročilo.
 5. Volitev*) jedne tretjine družbenega vodstva.
Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbenega vodstva: 1. dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški. 2. Frančišek Breznik. 3. Gregor Einspieler. 4. Anton Zlogar.
 6. Volitev*) nadzorništva (5 članov).
 7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dné 4. julija 1901.

Prvomestnik:

Podpredsednik:

Tomo Zupan.

Luka Svetec.

Pristavek.

1. Dnó 8. avgusta odhod iz Ljubljane z osebnim vlakom ob 5. uri 20 minut zjutraj.
2. Po zborovanju skupni obed na vrtu „Narodnega doma“ ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 7. avgusta z naslovom: Iv Feigl, gostilničar v „Narodnem domu“ v Mariboru. — Kuvert brez vina stane 3 krone.
3. Odhod iz Maribora proti Ljubljani z osebnim vlakom ob 7. uri 24 minut zvečer.
4. Ob 8. uri zvečer koncert v „Narodnem domu“ v Mariboru.

*) Iz § 14. glavnih pravil: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico . . . b) pokrovitelji; c) udje družbenega vodstva; d) udje družbenega nadzorništva in razsodništva in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsakih 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti.

Iz § 15.: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

Iz § 16.: Vsako leto izstopi ena tretjina družbenega vodstva. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iz novic.

Koroški deželni zbor.

22. seja, dné 15. julija. Za izjemne potrebščine na deželnih cestah se dovoli 59.777 K. — Daljši razgovor je bil o prenapetosti reda za gasenje. Predlog, da se morajo tudi po manjših vseh napraviti brizgalnice, se je odklonil. Povdarjalo se je med drugim, da sedanji stavbeni red požarov dosti ne zabranjuje. Posl. Grafenauer je naglašal, da mnogokrat primanjkuje vode za gasenje. Kaj pomaga brizgalnica brez vode? Mnogokje pa ni niti potrebne pitne vode. — Za kuhanje žganja iz domačega sadja itd., se dovolijo nekatere olajšave. — Prošnja učiteljske zveze, naj se prenapetost nekatere določbe ljudsko-šolske postave, se odstopi dež. odboru, da stori potrebne korake. Učitelji med drugim zahtevajo, da se omeji moč krajnih šolskih svetov (!).

Posl. Grafenauer obširneje utemeljuje svoj predlog gledé uravnave Zile. Pri tem opozarja na mnoge nedostatke, ki so se zgodili pri uravnavi Zile.

23. seja, dné 16. julija. Predlog posl. Jan. Huberja, da prevzame dežela cesto skozi leško dolino v svojo oskrb, se po dolgi razpravi odkloni, sprejme pa posredovalni predlog posl. Grafenauerja, da dež. odbor pozneje o primerem času predloži primerno postavo. — Nameravano električno železnico iz Celovca do Himelberga bo dežela podpirala s tem, da pospešuje potrebna pripravljala dela. — Uravnava Bele in Zilice se sprejme med nameravane uravnave vodâ na Koroškem.

Lovska postava.

S predloženo novo lovsko postavo se je dež. zbor bavil v 24. in 25. seji; dné 17. jul. je celo zboroval dvakrat. O vsej obravnavi ne moremo poročati, ker zmanjkuje prostora. V glavni razpravi je posl. pl. Metnec hvalil veliko „korist“ lova. Drugi govorniki so mu oporekali in kazali na veliko škodo, ki jo trpijo po divjačini kmetovalci. Posl. Grafenauer pravi, da napravljata največ škode zajec, zlasti na sadnem drevju. Škoda se dostikrat ne ceni ob pravem času in tako trpijo le kmetje, kar kaže govornik z mnogimi vzgledi. — Pri podrobni razpravi so se nekateri paragrafi prenapetili.

Nemškonaacionalni poslanci so se postavili po koncu, ne morda mnogim škodljivim živalim, mar-

več tujim, ne-nemškim besedam. Tem so na predlog posl. J. Lemiša napovedali boj in ponemčevali razne tuje besede. Včasih se jim je to le slabo posrečilo, pri mnogih tujkah pa sploh ne, ker Nemci zanje nimajo nemških besed.

V 25. seji se je obravnavalo tudi še o agrarni reformi. O tem se moramo baviti še posebej. — Posl. Kampl in tovariši so stavili predlog, naj se v celovski deželni bolnišnici vpeljejo **usmiljene sestre**. — Kmetijski družbi se dovoli 1000 K za to, da nakupi manjšim posestnikom, ki so trpeli po svinjski kugi, plemenskih svinj.

Dopisi.

Velikovec. (Gradba mestnega vodovoda. — Iz mestne kronike.) Ker je bil priziv nekaterih lastnikov mlinov v Mlinskem grabnu zoper porabo Hoprijanovega vreleca za novi mestni vodovod odbit, se je z gradbo novega vodovoda te dni začelo. Jako globoko so skopali okrog vreleca, dokler niso prišli na njegove žile. Pri tej priliki se je pokazalo, da ima ovi vrelci svoj dotok pod cesto v smeri proti St. Štefanu. Najbrže izvira njegova voda iz številnih vrelcev, ki se nahajajo blizu grajsčine Ursenbök, radi tega tudi v spomladi, ker spodaj vrelci teče, v tej smeri sneg najpoprej skopni. Pri kopanju so delavci zadeli tudi na oni strani na zelo močen vrelci, katerega voda je enake kakovosti, kakor Hoprijanovega vreleca. Oba vrelca bodo zdaj z beton-zidom objeli, njuno vodo združili in po močnih železnih cevih, ki leže že poleg ceste pripravljene, navodili, kakor sem že popisal, najpoprej v Šlvetov mlin in od tod s pomočjo sesalnega stroja v mesto. — Narodna pesem poje o mačku, da je „prišel domu ves zaspan, ko mežnar odzvonil je dan“. Enako pozno, ali prav za prav bilo je zgodaj, namreč ob tretji uri zjutraj, šel je nedavno tukaj neki maček, pravijo da je bil ovi maček jeden od „ta viših“, domov, pa še ne zaspan. Mijavkal je gredoč preglasno, zlagalo se je menda njegovo mijavkanje prav z znano nemško pesmijo „Geht aner vom Wirtshaus z'haus . . .“, tako, da se je muček nižje vrste prebudil iz spanja. Nič pa se ni zbal muček ponočnega razgrajalca, dasi je videl, da je jeden od „ta viših“, ampak

PODLISTEK.

V Karlovih varih.

(Spisal Fr. Ks. Meško.)

(Konec)

Prvotna zgodovina tega slavnega kraja je ovita precej v meglo. Znan je bil kraj že v 12. stoletju in iz leta 1327. imamo že listine o njem. Da je našel toplice še-le češki kralj Karol IV., in sicer na lovu, je pač smatrati le tako, da je ta slavi kralj prvi prav spoznal moč in pomen teh virov ter jih jel skrbneje gojiti in negovati.

Sedaj je mesto prav moderno, dasi javna poslopja, kolonade in dvorane ob studencih zaostajajo gledé lepote in umetnosti za enakimi v Mariborskih varih.

Izmed hôtelov je največji in najelegantnejši „Grand hôtel Pupp“, kjer soba za eno osebo stane na teden od 20 do 80 gld. V Sv. Jožefa hiši stane priprosta sobica v tretjem nadstropju — 153 stopnic moraš prekoračiti, predno dospeš iz ulice gor — 10 gld. na teden, dve jabelki 30 kr. = 60 vin.

Zgodovino Karlovih var kot kopeli delijo v tri dele. Prva dôba sega do l. 1520. Tedaj je bil znan le takozvani „Sprudel“, katerega vročina je 58°5' R = 73°2' C. V tej dôbi so rabili le kopeli. In kopali so se v tem kropu tako dolgo, da je koža razpokala ter se krušila. Lečenje v Karlovih varih je pomenjalo tedaj isto kakor prav nevarna operacija. Kdor je te kopeli prestal, je tudi ozdravel, kdor pa je v njih umrl, no, ta pa tudi ni bil več bolan. — V drugi dôbi — od 1522 do 1766 — so

rabili kopeli in so vodo ob enem pili. Proti koncu te dôbe pa navada pitja izpodrine kopeli. Pili pa so vodo v neverjetnih množinah, namreč kar po 50 do 70 čaš. Sicer pa opomnim mimogredé, da poljski in gališki židje te navade še sedaj niso opustili. Ta pasma ljudij ne vpraša nikdar zdravnika, koliko da je treba piti. Od jutra do večera sedé ob studencih, kakor so nekdanj njih žalujoči očetje in pradedje posedali ob rekah ter brenkali na cimbele. A ti vnuki slavnih očetov štejejo v žepih svoje ljubljene goldinarje in — pijó toplo vodo. Nekega dné se je dekle, ki ob „Felsenquelle“ čez dan polni gostom čaše, pošalilo z enim izmed sinov Izakovih, češ: „Gospod pije gotovo že štirideseto čašo“ . . . „Ne, ne“ — je hresčal židek — „ta je še le šestintrideseta“.

Jaz nisem kak dunajski antisemit. A vendar pravim: Karlovi vari bi bili polovico lepši, če bi ne bilo na vseh koncih in krajih polno teh postav z dolgimi črnimi kaftani in z umetno sesvedranimi, mastnimi kodri, ki jim visé do ram . . . A oprostite — k stvari!

Prvo kopel so sezidali l. 1704., prvo pivno dvorano l. 1784. nad takozvanim „Neubrunn“. Ta se je po mnogih prenapetbah prelevila v današnjo takozvano „Mühlbrunnkolonnade“. „Sprudel“ so ogradili l. 1827., sedanjo železno in stekleno dvorano so postavili l. 1879. Vodomet „Sprudeln“ se dviga nad pet metrov visoko ter prši daleč naokrog. Zato imajo dekleta ob njem belolakirane čepice, istotako pelerine in predpasnike, da jim ta nevidni dež ne premoči obleke. Nekako uniformo — črno obleko z belimi predpasniki — imajo v obče dekleta pri vseh studencih, istotako v kopelih.

Prvi zapisnik gostov je iz leta 1756. ter našteva 134 obitelji. Med znamenitimi topliskimi gosti omenjamo: Filipino Welser s soprogom nadvojvodom Ferdinandom tirolskim (1571, 1575), Walenstein 1630, Peter Veliki 1711 in 1712. Na tega tamošnje bivanje spominja napis ob ograji Tople v nemškem in ruskem jeziku.

Zadnja dôba je sedanja. — Toplota studencev je različna: najnižja 29° R, najvišja ona „Sprudeln“ 58°5' R. Jaz sem začel po predpisu zdravnikovem piti 38°5' R in sem nehal z 51°4' Voda je čista in brezbarvna, brez duha in le čisto malo slana. Piješ jo zelo lahko.

V Karlove vare ne roma le tisoč in tisoč bolnikov, ampak tamkaj je sestanek visoke in bogate gospóde od vseh delov sveta. Tu vidiš najrazličnejše obraze, slišiš najrazličnejše jezike. Napisi so istotako različni: ruski, angleški, francoski, italijanski, poljski — le češkega ne vidiš nikjer. Cerkve ima mesto: katoliško, rusko, protestantsko, angleško in judovski tempel. V ruski sem bil dvakrat. Znotraj je istotako krasna kakor zunaj. In to žalobno petje pri službi božji, ta proseči „Gospodine pomiluj!“ To pretrese človeka kakor naše vzvišene žalostinke velikega tedna. Ta národ ima poezijo! A ima tudi vero. Gledal sem mlado princesinjo Dolgoruko, kako je vestno naredila vsak običajen poklon globoko dol do tal, da so se ji dolgi zlati lasje valovili ob sencih in kako pobožno se je prekriževala. Hotel sem iti tudi v angleško cerkev. A tablica na zidu me je poučila, da vrata ob začetku službe božje zapró. To je v vsem praktično in računajoče

prišel je iz svojega brloga in mu je prav živo pojasnil stališče, da nima pravice kaliti ponočnega miru, dasi je tudi eden od „ta viših“. Začuden bote g. urednik vprašali, kaj neki nameravam s to povestjo, ki spada prav za prav v kako knjigo za basni. No, veste g. urednik, jaz sem pač mislil, da kot vesten vaš poročevalec ne smem molčati o nobenem pojavu našega „fortšritlih“ se razvijajočega mesta. Zdaj mi bote gotovo pritrdili, ako sklepam svoje poročilo z običajnim „fortšritlih“ pritrdilom „wacker“ in „heil“! No, pa hajl!

Št. Rupert pri Velikovcu. (Volilo.) Rajni klosterski župnik, č. g. Fran Korman, volil je v svoji oporoki družbi sv. Cirila in Metoda 200 K. Blagemu pokojniku bodi mili Bog plačnik!

Št. Rupert pri Velikovcu. (Romarski vlak na sv. Višarje.) S posebnim vlakom, ki bo vozil dné 11. avgusta t. l. (nedelja po sv. Lovrencu) opoldne iz Mostiča v Žabnice in drugi dan zopet nazaj, pojde iz far velikovške okolice procesija na sv. Višarje. Namen ove procesije je, se ob začetku novega stoletja posebno priporočiti priprošnji Mater Božje in ob enem imajo udeleženci priliko na sv. Višarjah opraviti jubilejno spoved. Do 11. avgusta bodo že v vseh naših okoliških farah dokončane jubilejne procesije, udeleženci procesije na sv. Višarje potem, ko se vrnemo domu, morda na Veliko Gospojnico, opravijo zadnje obiskovanje v njihovi fari določenih cerkev in tako dobijo jubilejni odpustek. Državna železnica je za ta vlak voznino znižala za polovico; vsak udeleženec ima tedaj za vožnjo iz Mostiča v Žabnice in nazaj plačati 1 gld. 42 kr. Čč. gg. dušni pastirji far naše okolice so uljudno naprošeni, oglasila in ob enem tudi voznino sprejemati in do konca tega meseca meni poslati. Vozne listke bo dobil vsak udeleženec pravočasno v svoji domači fari.

France Treiber, župnik.

Jezerško. (Tujci.) Češka kočja na Ravneh, katera se mora po svoji udobni uravnavi brezdvomno prištevati prvim planinskim kočam, že letos, drugo leto odkar stoji, privabi mnogo tujcev v naše lepe planinske kraje. Mnogo tujcev se je tu nastanilo za dalje časa, da si v dobrem planinskem zraku odpočijejo. Izmed došlih naj imenujem nekaj imen p. n. gg.: dr. Prahensky z družino, učiteljica Roza Bayrova, zdravnik dr. Klička z materjo, prof. dr. Chodounsky, okr. zdravnik dr. Kulhavý, vsi iz Prage; profesor dr. Kostelnik iz Plzna; notar dr. Kremel iz Libohovice; vitez de Nauta z družino iz Pulja itd.

Izpod Jepe. (Kresovi.) Čeravno je bilo vreme na predvečer godu sv. slovanskih apostolov Cirila in Metoda skrajno neugodno za žganje kresov, so se ta znamenja naše vere in narodne zavesti vendar prikazala na več krajih. Navdušenje za dobro stvar premaga vse: zaničevanje neumnežev, zasmehovanje zapeljancev in, če treba, tudi neugodnost vremena. V Rutah nad Bukovnikom in v Bačah so med krešenjem tudi streljali v pozno noč in prepevali domače slovanske pesmi. Kakor vemo, bi bilo še dosti več kresov gorelo, če bi bilo vreme dopustilo. Vse to je veselo znamenje, da tuji nemškutarski in brezverski duh ni še vsega zamoril, mnogi so še — in teh je gotovo velika večina, kateri niso sleve, da bi prodali svojo vero in slovansko narodnost. Ta duh naj bi vedno bolj in

bolj prodiral med ljudstvo in podrinil tla oni nespametni nemškutariji, katere se oklepajo tako le znani škrici in od njih zapeljani neumneži. Slovenec naj ostane Slovenec, za kar ga je Bog poklical. Ljubi naj svojo vero in drži naj se svoje narodnosti — in pravica ter poštenost bote na njegovi strani. Nemškutarji nas sicer pri vsaki priložnosti zasmehujejo, ker menijo, da nas prekosijo s svojo pametjo. Ali končno je ta njih pamet vendar le neumnost in zaslepljenost, zakaj Nemec pravi: „Wer schimpft, der hat verloren!“ — Bog in narod!

Kazaze. (Shod in socijalno delo.) Naša Ciril-Metodova podružnica za Priblovas in okolico je imela po daljšem odmoru zopet svoj občni zbor. Ker je bil čas in kraj neugoden, tudi udeležba ni bila prevelika. Dogovorili smo se, da napravimo pozneje shod še na drugem kraju, kjer se bo gotovo pokazalo, da poljanci še niso zabili, da so slovanske krvi. Pri priložnosti tega shoda smo se posvetovali tudi še o drugih rečeh, katere morejo postati s časom za naš okraj velike važnosti. Če bodo vsi kmetje pametni in spoznali, da se mora kmet okleniti kmeta, biti eden za vse in vsi za enega, potem bo lahko postal naš okraj drugim v vzgled. Težav pri tem delu gotovo ne bo manjkalo ali nobena reč ni dobra, kateri se ne nasprotuje. Za zdaj smo osnovali za naš okraj domačo posojilnico. Ta mora biti tla in na teh tleh bomo zidali še druge naprave, o katerih hočem svojedobno poročati.

Pliberk. (Modras je pičil) dné 17. t. m. na Komeljnu blizu Pliberka kmeta po domače Figot-a; ta je namreč nalagal na voz suho steljo, v kateri je bila skrita strupena žival. Ker so mu roko hitro povezali in poklicali tudi zdravnika, bo najbrže okreval, kar je tem bolj želeli, ker bi ponesrečeni sicer zapustil mlado ženo s peterimi otroci.

Od koroško-štajerske meje. (Zrakoplov.) Dnó 22. junija so se pripeljali po zrakoplovu štirje častniki iz Dunaja in so se v Pamečah pri Slov. Gradcu spustili na tla. Odpeljali so se iz Dunaja ob sedmih zjutraj in ob dvanajstih so bili že tukaj. Ko so jih ljudje v nebotični višavi zagledali, so mislili, da je to velika ptica in so — streljali na-nje! A brezuspešno je bilo vse streljanje, nobena puška ni nesla tako visoko. Ko so se zmiraj bolj bližali zemlji, tedaj pa je groza in strah spreletela vse prebivalce. Mislili so, da je prišel sam Antikrist. No, za tega, mislimo, je še zmiraj prezgodaj.

Spodnji Rož. („Nemški“ Slovenci.) Gosp. urednik! Kedar imam malo časa pri svojem težavnem opravilu, osedlam železnega konja in peljem se po koroški deželi, da opazujem ljudstvo in gledam lepoto dežele. V nedeljo, 14. jul. me je moj konj zanesel v spodnjo Rožno dolino. Videl sem marsikaj, v neki znani vasi pa sem opazoval to-le: Zbrano je bilo polno možakov v požarno-brambovskih oblačilih. „Kaj pa bo“ si mislim? Brambovci so imeli neki shod. Navajen sem, da je pri požarni brambi vse nemško, a kako sem se začudil, ko slišim mili svoj slovanski jezik. Še pri mizi „odličnjakov“ se je govorilo slovansko in le, ko je prišel eden ali drugi bratec, je iz polnih pljuč zagrmel: „živio“, o ne, marveč „heu“; reči je hotel „heil“. Želel bi vam videti njegov obraz. Gledal je, kakor bi bil ravno iz Berolina prišel, čeravno

je tukaj za tem „heil“-klicem s svojim sosedom zopet le slovansko govoril. Ko so gasilci bili v najboljšem (imeli so dva soda piva gasiti), prileti nek gospod „teh višjih“ in vpije: „Feueralarm“, a komandira zopet le v „manjvredni“ slovščini. Gasilci pustijo soda piva, da bi z vodo gasili nek skedenj v . . . Več vam ne morem povedati, ker jih ni bilo kmalu nazaj. — Kaj, to so možje, ne? Bog daj vsem n . . . pamet in potem jo bodo še taki pragermani s slovanskim jezikom dobili. Ko bi ti ljudje vedeli, kako so smešni pri svojem vpitju „heil“, bi gotovo tiho pili svoje pivo in se sami sebe sramovali; a nek pregovor pravi: komur ni od zgoraj dano, v apoteki ne kupi! Zato jim ne zamerim, a pomilujem jih! Jaz sem pri tem imel veliko veselja in zabave. Pa „hajl und zik“!

Rožek. (Konferenca.) Dne 15. julija so imeli duhovniki rožeške dekanije tukaj svoj letni shod. Ob 9. uri je preč. g. dekan bral sv. mašo, pri kateri so bili vsi duhovniki in precej faranov. — Po sklenjenem zborovanju so se gospodje zbrali v gostilni g. Košata. G. Košatu se je izrekla splošna zahvala za izborna postrežbo.

Rožek. (Naš narodni praznik.) „Pustite majhne k meni priti“, tako je govoril božji Zveličar o svoji ljubezni in skrbi za otročiče in je s tem pokazal kako važna je skrb za mladino, zakaj vse je ležeče na tem, kako je mladina odgojena. To važnost so spoznali naši rodoljubi in zato so ustanovili družbo pod varstvom naših sv. apostolov Cirila in Metoda, ki naj skrbi za to, da se slovanska mladina ne odtujaše svoji sv. veri in jeziku materinemu, s tem, da podpira in pripravlja za slovansko dečo slovanske šole. Glejte veliko delo, katero opravlja ta družba brez hrupa, brez upanja in pričakovanja kakoga plačila. S kakšno požrtvovalnostjo skrbi, da bi slovenskemu rodu nemški volk ne iztrgal toliko ubogih duš. Tudi v našem Korotanu je nam zidala šola v Št. Rupertu, žalibog pa na drugih krajih nismo še tako srečni, ker družba vsega ne premore. Zato je treba ji pomagati, zakaj, če se v današnjih, nad vse kritičnih časih ne podamo vsi kakor en mož v boj, pademo. Če ne bomo držali in stali jednotno, trdno, prepričano in zvesto k slovanski zastavi, kako hočemo sovražnika premagati? — Naše geslo mora biti: „Naprej!“ Jasni izgled naj nam je naša šolska družba sv. Cirila in Metoda in njene podružnice. Ta je šla dosedaj vselej naprej, naj tudi nas navduši za veliko narodno vojsko. Tudi naša podružnica za Rožek in okolico mora svojo mater v tem boju podpirati in pokazati, da je res njena hčer. To se zgodi pa po obilni udeležbi pri podružničnem občnem zboru, kateri bo v nedeljo dné 28. julija. To bodi naš narodni praznik! Takrat moramo pokazati, da v nas še teče slovanska kri, da je v našem srcu prava vera, katero sta nam prinesla sv. Ciril in Metod, da je v njem ljubezen do domovine. Kdor se udeleži nedeljskega praznika, pokaže, da vé za potrebe slovenskega rodu, da čuti narodno dolžnost, skratka, da je s celo svojo dušo v slovenskem taboru. — Odbor je poskrbel, da bodo udeleženci zadovoljni, zakaj povabil je več govornikov, da nas poučé in navdušijo. Po zborovanju čaka udeležence nekoliko točk zanimive zabave, katere v tem kraju že davno ni bilo; nočemo prej objavljati vseh skrivnostij odbora; vsak

ljudstvo. Vrata zapró — vsaj nihče ne more uiti, če mu je predolgočasno!

*

Seznanil sem se z raznimi ljudmi. Zdravnik, ki me je preiskal, dr. Strunz, je posebljena ljubeznivost. Spominjal se je kaj rad nekaterih slovanskih duhovnikov koroških, ki so se pred leti zdravili pri njem. Še nazadnje mi je prigovarjal: „Ostanite še tukaj, tukaj postajate vsak dan mlajši.“ — „Potemtakem pa ostanem sedemindvajset let in bom spet novorojen otrok.“

Nekega dné me napadeta na ulici dva rusinska duhovnika. Ko jima povem, da sem Slovenec, sem moral govoriti slovanski in gospoda sta primerjala slovščino z rusinskim narečjem. Lepo — a postajati sredi ulice ter uganjati primerjajočo slavistiko, ni po mojem ukusu. Družbo ljubim doma, v sobi, na vasi, a med množico ljudstva človek raje molči in gleda ter opazuje ljudi. In pri tem mora biti sam.

Nekega jutra me nagovori v drevoredu duhovnik ter se mi predstavi: dekan B. bogvé odkod iz širne zemlje češke, tega si človek nikdar ne zapomni. Bil je zgovoren mož. Častiti gospod dekan mi je pripovedoval, kako živi kot gost v Karlovih varih. „ . . . Nekaj pa moram sedaj povedati tiho, da nas nihče ne sliši, kako malce sem si namreč včeraj privoščil. Ko pridem v htel: „Kaj želite, gospod?“ — „Porčijo krače — pa veliko.“ — „Prosim!“ — Pojem . . . — „Še kaj?“ — „Telečjo pečenko, mrzlo — pa majhno.“ — „Prosim!“ — Pojem. — „Še kaj?“ — „Tri jajca, mehko kuhana.“

„In ste pili tudi?“ — „Dà, najprej pol litra in potem še dva četrta.“ — „Haha, ko bi vedel to

gospod doktor Strunz, ta bi gledal!“ — „Ah, kaj, saj je v Karlovih varih tako vse enako, tako ali tako.“ — „Koliko še pijete?“ — me vpraša. — „Nič več, tri kozarce sem že izpil.“ — „Ah kaj, pojdite, pijte še enega. V Karlovih varih je itak vse eno, čašo več ali manj.“ In šel sem z njim ter pil. — „Gospod dekan, oprostite . . .“ — „Kaj, kam greste?“ — „Domov, počivati!“ — „Čemu?“ — „Zdravnik mi je naročil.“ — „Ah, kaj, pojdite gledat švedske gimnastike, jaz vas vabim . . .“ — „A oprostite, kako . . .?“ — „Kaj bi to, le pojdite — v Karlovih varih je itak vse eno, ali ležite ali pa hodite.“ — Te logike sicer nisem popolnoma umeval, a vendar sem šel z njim. Moj Bog, česar človek ne stori, da bi se ne dozdeval odljuden! V predsobi dvorane za švedsko gimnastiko me predstavi neki gospodičini: „To je moj prijatelj, gospodična, ali sme v dvorano, da si ogleda njene zanimivosti.“ — „O prosim.“ Vse lepo. A če človek četrta ure posluša te klepetajoče stroje in gleda te debele gospode, kako jezdijo, plavajo, mahajo z rokami in nogami na mehaničnih stoli, pa mora imeti res debele živce, da ne postane nervozen. Žalibog, da takih jaz nimam. — „Udani poklon, gospod dekan, lačen sem in grem zajutrkovat.“ Ta izgovor je bil sicer zelo neokreten, a nekateri ljudje so mnenja, da je želoдец prvi. Zato pa sem ga rabil za pretvezo. — „Tako, tako, sevé — pa na svidenje.“

Popoldne me na ulici nagovori g. dekan z zmagošlavnim obrazom: „Danes sem vam prihranil krono.“ — „Kako to, gospod?“ — „Če bi šli sami gledat gimnastike, bi plačali krono. Ker sem vas jaz vpeljal, ste je videli zastonj.“ — „Hvala za uslugo,“ menim s precej kislim obrazom.

Nekega dné pa so se mi Karlovi vari res zamerali. Sedel sem v gozdu in bral. In tedaj prisede precej borno oblečen mož. Kmalu začne govoriti: „Kaj mislite, koliko sem star?“ me vpraša med drugim. Pogledam ga. Cenil sem ga najmanj šestdeset let. A da bi bil uljuden, pravim: „Štirinpetdeset.“ — „Ah“, — se žalobno nasmehne in véli potrti mož — „poglejte.“ In podá mi neko knjižico. — Rojen 1859. — „Ni mogoče!“ — „A je tako, žal.“ — „Kako to.“ — „Življenje me je ubilo.“ — „Kakošno življenje?“ — „V rudnikih v Kladnovem. Tam sem pustil svoje moči, svoje zdravje. In sedaj dobivam na mesec 8 goldinarjev pokojnine. Niti za zdravila mi ne dajo. Semkaj me je poslala občina. Doma imam šest otrok.“ — „So odrasli?“ — „Najstarejša hčer je štirinajst let, vsi drugi mlajši — in nič kruha. Kaj mislite, kako dolgo bom še živel?“ — Nekje na poti nad nama se je s srebrnim smehom smejala mlada gospodičina, spodaj v Puppovem vrtu pa je godba igrala Straussov valček in stotero in stotero ljudij je z veselimi dušami poslušalo kipeče zvoke lepe godbe, vse tako brezskrbno, tako srečno, zadovoljno in ta mož vpraša, kako dolgo bo še živel, in doma mu strada žena s šestero otrok! Ah, življenje bi bilo nemara vendar-le lepo, ko bi le ne bilo tako neizrecno žalostno!

* * *

Zadnji dan! Vstal sem ob pol štirih ter šel v mesto. Deževalo je in jesensko mrzlo je bilo. Posetil sem še vse studence, prehodil ulice, po katerih sem v treh tednih strgal par novih šolnje. Zadnji kozarec sem pil pri „Sprudelnu“. Dekletce,

naj pride in se prepriča sam. Na svidenje torej dné 28. julija na Puhmi!

Lipa nad Vrbo. (Velika umrljivost.) V naši župniji, ki šteje samo 640 duš, je do 1. julija umrlo 28 oseb, med njimi 17 otrok, in sicer največ na davici. Dne 22. maja so umrle 3 osebe, ki so štele skupaj 217 let. Treh pogrebov odraslih na eden dan se v naši župniji ne more nihče spominjati. Davica še vedno razsaja; zadnji teden sta zbolela zopet dva otroka v eni hiši. Bog nas varuj hude bolezni!

Novičar.

Na Koroškem.

Samo materinščine ne . . . ! V pondeljek dné 15. julija je nastopila v neki celovski gostilni neka pevka družba, obstoječa iz treh žensk in enega gospoda. Peli so prav dobro razne národne pesmi: laške, grške, rumunske, nemške. Pevci izjavili so, da znajo peti v 7 jezikih, a da so rojeni Slovenci, doma iz kamniškega okraja. A slovensko prepevati, katero zakrožiti tudi v svoji materinščini, si niso upali! Le končno so dodali pesmico: „Tiha luna“. Občinstvo jo je odobraval, samo v nekem kotu je nek predrznež začel žvižgati. — Torej Slovenec sme peti v vseh mogočih jezikih, katerim se je s trudom priučil; samo slovenščine, ki mu jo je učila draga majka, ne sme upotrebovati. Veljati sme za vse, magari za Kitajca ali Japonca, le to se ne sme pokazati, kar ga je vstvaril dobri Bog — Slovenca! Je-li treba še drugih dokazov za žalostno naše stanje?

Priznanja. Odbor c. kr. kmetijske družbe je v svoji seji dné 26. jun. podelil med drugim sledeča darila za umno sadjerejo, in sicer gg. učiteljem: M. Stisen na Vratih 50 kron; M. Ožgan v Škofičah, J. Privasnik pri Sv. Primožu, N. Leks v Grabštanju, A. Mihorl v Maloščah, H. Schiestl v Spodnj. Dravogradu, J. Klein v Rožeku, vsak po 40 kron. — Srebrno kolajno za pridno službovanje onih poslov, ki služijo že nad 20 let pri enem in istem gospodarju, so dobili: U. Bodiš in Št. Kogelnik pri grofu Thurnu v Pliберку (vsak 20 let); Marija Petrovnik pri baronu Helldorfu v Lipici (30 let).

Iz uradnega lista. Prihodnji tečaj na šoli za babice se prične dné 1. okt. Za tečaj se oddá 6 štipendij po 125 kron. Prošnje je vložiti do koncem avgusta. — Po zadnjem uradnem izkazu z dné 17. t. m. je svinjska kuga razširjena po občinah: Št. Peter pod Celovcem (3 hlevi), Poreče (1), Stari dvor pri Št. Vidu (5), Hörzendorf (2), Krka, Št. Janž na Mostiču, Rabing, Sörg, Bitinje, Tolsti vrh (1), Libuče (1), Prevalje (1).

Pomiloščena je od cesarja Marija Dorn, ki je pri zadnjem porotnem zasedanju bila radi detomora obsojena na smrt. Vrgla je bila pri Peravi svojega otroka v Dravo. Sedaj je obsojena na 12letno težko ječo.

Cerkvene tatvine. Na več krajih so nepobožni uzmoviči v zadnjem času obiskali cerkve, ne da bi molili, marveč, da izvrše razne zločine. Dne 7. t. m. je hotel tat izprazniti nabiralno pušico v Št. Rupertu pod Celovcem, a ni se mu posrečilo. Dne 15. pa je prišel zopet, s silo odprl

ki mi ga je natočilo, je bilo še zaspano. Ker je bil to zadnji kozarec, sem ga nagradil s krono. Deva se je nasmehnila ter naredila prijazen „kniks“.

Na okna kupejska škrebeta dež. Mestne hiše izginjajo. Ob straneh se širi polje. Vlak drdra. Kaj je to, kar zveni na uho? Ali je to Strausov valček ali pa so tihe, otožne besede delavca iz Kladnovega, ki povprašuje, kako dolgo bo še živel? Ah, ti mesto prelesti in razkošnosti, in mesto revščine in uboštva, mnogo bi se dalo še povedati o tebi in ljudeh v tvojih prijaznih vilah in krasnih šetalistihih in o čudovitih dogodkih, ki jih človek v tako kratkem času doživi v tebi. A kako je pisano? „Secretum meum mihi, secretum meum mihi“ — po domače: vsem ljudem ni treba vsega vedeti . . .“

In zato ti kličem: „z Bogom in na svidenje prihodnjič!“

Smešničar.

* **Vašo kapo.** „Česa želite, ljubi moj?“ vpraša postaren gospod, ki je imel z zlatom obšito kapo na glavi, nekoga, ki se je plazil pod oknom. „Česa želite?“ vpraša vnovič in se skloni čez okno. — „Vašo kapo,“ odgovori tat, pograbi kapo in zbeži.

* **Zvit odgovor.** General častniku: „Zakaj se smeje, če vas resno opominjam vaših dolžnostij?“ — Častnik (videč, da ga tovariši od strani pogledujejo): „Ne zamerite, gospod general, da ravnam tako! Če se držim resno, vedo moji tovariši takoj, da ste me okregali; če se pa držim na smeh, tedaj menijo, da ste me povabili na kosilo!“

in poškodoval močno železno pregrado ter ulomil pušico, katero pa je bil cerkovnik izpraznil ravno dan prej, a v nji našel celih 40 beličev! — Dne 16. je nek ropar v gosposvetški cerkvi, in sicer opoludne, s silo ulomil v tri nabiralnice, na dveh drugih pa poškodoval ključavnice. — Dne 14. t. m. je tat izpraznil dve cerkveni pušici v Vrbi. Razbil je eno železno pušico, drugo je odprl. Sodi se, da je tatvine na vseh teh krajih izvršil eni in isti lopov. Ni izključeno, da bo še drugod poskušal svojo „srečo“.

Samomor vojaka. V Celovcu se je zopet vstrelil vojak. Dne 17. jul. opoludne se je deželni brambovec Jož. Maier vstrelil v prsi. Prestrelil je pljuča. Vzrok je bilo, ker je dobil 21 dni zapora zato, ker je čez dovoljeni čas izostal. Čez tri ure je na rani umrl.

Duhovske zadeve. Č. g. Jan. Quitt, doktor bogo- in modroslovja, prefekt v Marijanišču, je imenovan za kn.-šk. ordinarijatskega tajnika. Dne 16. julija je bil imenovan gospod na vseučilišču v Gradcu promoviran za doktorja bogoslovja. — V stalni pokoj sta stopila č. gg. župnika Gregor Payer v Št. Štefanu na grobniskem polju in Jan. Wagner v Karnskem gradu. — Nameščeni so č. gg. novomašniki kot kaplani: Arnuš Ivan v Šmohoru, Netušil Avg. na Zgornji Beli, Pichler R. v Saksenburgu, Rešer Jos. v Greifenburgu, Wohlandt K. v Lipi nad Saksenburgom. — Prestavljeni so č. gg.: Fr. Gütl, kaplan v Šmarju za provizorja v Inerteuchen; Jan. Snedic, provizor v Inerteuchen za provizorja v Št. Peter pri Grabštanju; Jos. Brabenec, kaplan na Zgornji Beli, v Šmarje; Jos. Schivitz, kaplan v Greifenburgu, v Pliберку; P. Sorger, kaplan v Saksenburgu, v Št. Peter v Kačjem dolu; H. Pietschnig, kaplan v Pliберку, za provizorja v Knezovo; K. Plaš, kaplan v Škocijanu, v Kotarče; V. Polanec, kaplan v Kotarčah, v Škocijan. — Za dekanijskega svetovalca šmohorske dekanije je izvoljen č. g. Ant. Pelnař, župnik v Št. Štefanu ob Zili. — Za župnika v Šmihelu nad Pliberkom je imenovan vč. g. Fr. Marinig, župnik na Mostiču; za župnika v Osojah č. g. L. Franta, provizor v Kameringu. — Razpisana je do 29. avg. župnija Zgornja Bela.

Drobiž. Nemški „burši“ (vseučiliški dijaki) imajo dné 28. julija shod v Podgori. — Na Višbergu bodo napravili novo planinsko kočjo. Z delom so že pričeli. Tudi so napravili na goro novo pot, ki je dolga 2640 metrov. — V Beljaku je dné 13. t. m. padel izvošček Jak. Pristauer s poda tako nesrečno na dvorišče, da je kmalu potem umrl. Ponesrečenec je bil 49 let star in zapusti dvoje nepreskrbljenih otrok. — V Pulstu je zgorelo 10-letno slaboumno dekle C. Robinik. Po noči je napravila ogenj in si užgala obleko.

Križem sveta.

Kvota. Državni zakonik z dné 29. jun. objavlja cesarsko pismo do ministerskega predsednika Körberja, s katerim cesar določuje kvoto za dōbo od 1. julija 1901 do 30. junija 1902, torej za eno leto. Kakor ni bilo drugače pričakovati, se je krona odločila za dosedanje razdeljenje prispevkov za pokritje skupnih potreb obeh državnih polovic. Dežele, ki so zastopane v državnem zboru, bodo plačevale 66⁴⁶/₄₉ odstotkov, dežele ogrske krone 33³/₄₉.

Naša gospodarska organizacija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Zadruga je imela od novega leta sem sprememkov za žito 47.076 kron, prevzelo se je žita za 35.188 kron; ker je bilo lansko leto nerodovito in so ljudje bili oddali v jeseni, kar so imeli. — Oddajanje se je letos vršilo že dosti lažje kot lani, in bilančno stanje bi ne bilo tako neugodno, ko bi se letos prodajanje ajde ne bilo popolnoma ustavilo. Sicer ne dé toliko, če se pusti ajda ležati še eno leto, a prostora nam bo v skladišču manjkalo; zato bomo pri dovažanju žita prisiljeni, blago kolikor mogoče hitro oddajati, in če se nam hrami prenapolnijo, bomo morali dovažanje ustaviti.

Gledé doplačil se bode v bodoče tako postopalo: Sicer je pri žitnih skladiščih navada, da se zadržnikom posodi na blago kakih 80% vrednosti, drugo pa plača potem, kedar je žito prodano. Po sedanjih izkušnjah vidimo, da je pri nas tako delovanje nemogoče. Nemogoče zavoljo majhnih kvantitet; mali naši zadržniki privažajo včasih po 40 kgr., ali še manj na enkrat. Računanje na 80% in pozneje na 20% je pri takih množinah nemogoče, to nam naklada preveč dela. Vdrugo pa hočejo ljudje popred že popolno ceno in z 80% nikdo ni zadovoljen. „Dajte mi le celo vrednost, pravijo ljudje, in če se jim je dala cela vrednost, so pozneje le še zopet upali doplačila in ga tirjali. Ljudje so si tudi mislili, ker se govori o doplačilu, da dobé vsak za svoje najvišjo ceno, o kateri se je v žitni kampanji kedaj slišalo, in ne verjamejo, če se jim pové, da v času, ko so oni oddajali, ni bilo mogoče toliko dobiti za blago. Zato se bo zana-

prej tako delalo, da se bodo doplačila dajala le na podlago letnega računa; kedar bo ta aktiven, bode letni občni zbor sklepal, koliko odstotkov se doplačuje. Dokler pa letni račun ni aktiven, bi se sploh doplačevati ne smelo, doplačevali smo zavoljo ljubega miru vsaj tistim, ki so popred res le pičlo ceno dobili. Večkrat se nam je letos pripetilo, da so zadržniki bili nevoljni, češ, pri prekupecu bi bili v tem ali onem slučaju več dobili. Da nam v bodoče ne bodo delali taki ljudje sitnosti, jih opominjamo na dejstvo, da naši majhni prekupec navadno blago prodajo, predno je kupijo. Potem pa kupujejo, v kolikor imajo naročil, kar pa ni naročeno, tega ne vzamejo več. Vsaj naši zadržniki še vedó, kako je bilo popred, ko je v Sinčivasi imel en prekupec svoj monopol. Danes je dobro plačeval, jutre pa je sprejemanje odklanjal, ker z blagom ni več kam imel, dajal je najslabše cene in ljudje so mu morali biti hvaležni, da je sploh še kaj sprejemal. V zadrugi je drugače; mogoče, da so ljudje res pri eni vrsti žita dobivali včasih manj, kakor pri prekupecih, a zato se jim je tudi drugo vedno pošteno in navadno višje, izdatno višje plačevalo kot drugod. Kdor misli, da se kako blago pri prekupecu boljše plačuje, naj je vozi tja, zadruga mu tega ne brani, saj je njeni namen urediti prodajanje pridelkov; sevéda se potem more zgoditi, da zadruga od takih zadržnikov tudi ne bi sprejemala vseh pridelkov. Tako se n. pr. letos zadruga ni branila od zadržnikov sprejemati ajdo, akoravno se ni mogla prodati, in bilo je precej udov, ki so nam edino le ajdo vozili, drugega blaga, ki se je lahko in s koristjo prodajalo, pa ne; drugokrat zadruga ne bo več tako postrežljiva. Sprejemanje ajde smo pa ustavili zavoljo tega, ker so nam zdaj ljudje vozili plesnivo blago. Znan nam je kmet, ki ima 40 birnov plesnive ajde doma, tak gospodar naj trži v slabih časih, zaslužil bi, da se ga dá na klop in se mu jih našteje nekoliko na zadnjo plat.

Zadržnike, ki so lani ali predlanskem dobili posojil v gotovini ali v blagu, opominjamo, da se morajo tista posojila do 1. novembra vrniti. To je skrajni obrok, po katerem ne bomo več čakali. Posebno lani pomladi se je za setev mnogo izposojevalo, a v jeseni dotičniki niso nič mislili na svojo dolžnost. Tukaj naglašamo, da zadruga tistih posojil ne bo odpisovala, in upamo, da bodo kmetje toliko pameti imeli, da prostovoljno poravnajo, kar so dolžni. Saj je letos dobra letina, in ne vemo do kdaj bi morali čakati, če se letos ne poravná. O zadržnikih, ki so letos dobivali žita na posodo, upamo, da bodo pravočasno stvar popravili, znance iz lanskega leta pa bomo že morali nekatere s sodnijo iskati. Zadrugi je to sevó silno neprijetno, a ne gre drugače.

Zadržnike, ki so v pomladi deteljno seme čistili z našim Róterjevim strojem, prosimo, da nam poročajo, ali je v detelji še kaj predenice, ali ne. Če se nam posreči, z dobrim strojem očistiti naša polja, bode to velik dobiček za kmeta, ker mu predenica ne bo več toliko polja ukončavala, potem pa bo naše deteljno seme zaslovelo kot izvrstno semenjsko blago in bomo dobivali zanj boljše cene.

Prvo, kar bodo nam zdaj zadržniki vozili, bo rž. Upati je, da je bo precej veliko prišlo; zato zadržnike prosimo naj ne privažajo mokrega ali vsaj premalo suhega blagá. V zadrugi se ga precej nasipa, kako kmalu se zgodi, da se zgreje in izpridi. Posebno naglašamo, da mokrega žita, fižola, ali turšice ne bomo sprejemali, blago mora biti vsaj primerno suho! Mokrine tudi mi ne moremo odpošiljati, in nimamo prostora, da bi žito nosili na solnce in je sušili. Zadržniki naj ne zamerijo, če se bo na to letos strogo pazilo, zadruga se je lani nekaterekrat oškodila z mokrim blagom.

Veliko skrbi nam dela prodajanje leče! Zadruga bo storila, kar mogoče, da se dobro prodá, a to blago bi se moralo razprodati pač že popred. Nekaj tednov ima še kaj cene, pozneje pa po nji komaj kdo povprašuje. Prvo leto smo imeli pri leči le izgubo, lani se ni nič zaslužilo in bili smo srečnejši, kakor nekateri izkušeni prekupec, ki so pri tem blagu trpeli občutno škodo. Nek prekupec ima vagon leče, ki jo je lani od nas kupil še zdaj v našem skladišču. Kedar bo naša tvrdka bolj znana, se bo vse lažje prodajalo. Do tedaj pa moramo nekoliko potrpeti in če kje ni tiste koristi, ki smo jo takoj upali, ne smemo zapustiti prave, za kmete edino rešilne zadržne poti.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožek in okolico priredi v nedeljo 28. julija ob 3. uri popoldne svoj letni občni zbor v gostilni „pod Lipo“ g. Mihaela Paula p. d. Voja v Puhmi. Spored: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Slavnostni govor g. dež. posl. Fr. Grafenauerja. 4. Razni govori in volitev odbora. 5. Prosta zabava z igro „Svoji k svojim“. 6. Petje in druge zanimivosti. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Tržne cene.**V Celovcu, dné 18. julija 1901.**

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Priglasilo se je
	K	v	K	v	
pšenica	—	—	—	—	— konj
rž	8	80	11	—	— pitanih volov
ječmen	—	—	—	—	17 vprežne vole
oves	5	98	7	48	1 junca
tursica	8	10	10	12	63 krav
pšeno	14	80	18	50	— telice
proso	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir	3	—	4	88	— prascev
leča	—	—	—	—	
ajda	6	96	8	70	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 290 K do — K, krave po 192 K do 246 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 60 v do 5 K 80 v, kislo seno po 3 K 60 v do 5 K — v, slama po 4 K 20 v do 5 K 20 v.

Promet je bil dober, kupčija precej živahna. Cene rži so padale.

Sejmovi meseca avgusta. Dne 2. Spodnji Dravograd; 5. Črna; 7. Beljak; 12. Beljak; 16. Železna Kapla; 19. Šmihel nad Pliberkom, Št. Vid; 24. Labud.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Pliberk, Dne 6. avgusta ob 10. uri, Mertlova kmetija, vl. št. 9, d. ob. Šmarjeta. Cena 4744 kron, najnižja ponudba 3182 kron.

— Dne 7. avg. ob 10. uri, Mežnarjeva bajta na Dvoru, vl. št. 92, d. ob. Bistrica. Cena 2613 kron, najnižja ponudba 1752 kron.

Dobrlavas, Dne 8. avg. ob 9. uri, Neratova kmetija v Aprijah, vl. št. 19, d. ob. Galicija. Cena 6902 kron, najnižja ponudba 4738 kron.

Loterijske številke od 21. julija 1901.

Gradec	88	12	22	82	51
Dunaj	81	89	21	8	73

NAZNANILA.**Ponudba za počitnice.**

Če boče kak gosp. duhovnik svoje počitnice v prav mirnem in zdravem kraju preživeti, dobi za mesec avgust brezplačno stanovanje, hrano po pogodbi.

Conditio: Quotidie celebrare ad intentionem parochi. (Int. 2 K.) — Več pové Franc Muhl, župnik v Št. Lipšu, p. Dobrlavas. Koroško.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Priporoča pravi **natorni brinjevec**, liter po 2 kroni 60 vin., 3 litre franko 9 kron. — **Med**, garantiran pitaneč, v škafih po 20 in 40 kilogramov, kila 1 krono 20 vin., v kositrenih škafih po 5 kilogr. franko 6 kron 80 vin. Za pristnost se jamči.

Oklic.A. 18/1
51

V zapuščini po rajnem gospodu **Matevžu Šervicelj-nu**, župniku in komendatorju na Reberci, se bode v torek

dné 6. avgusta 1901 dopoldne ob 8. uri na Reberci

vršila prostovoljna prodaja k zapuščini spadajočih, doslej še neprodanih premičnin.

Ako ne bode mogoče vse dné 6. avgusta 1901 prodati, se bode prodaja drugi dan nadaljevala.

Prodalo se bode namreč svinjsko meso, hišna in kuhinjska oprava, kuhinjska posoda, obleka, perilo in različne druge reči.

To se daje kupovalcem, ki želijo kaj kupiti, s tem na znanje, da se bodejo reči le proti plačilu v gotovini oddale.

C. kr. okrajna sodnija v Železni Kapli
dné 20. julija 1901.

Krištof.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisanih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Pomočnik (komi)

za špecerijsko prodajalnico, zanesljiv, priden mož, zmožen slovenščine in

učenec (vajenec)

z dobro šolsko vzgojo se sprejmeta v trgovini

Amand Prosen v Celovcu.

Želim nastopiti kje na večji fari ali v trgu na slovenskem Koroškem

službo organista in cerkovnika.

Sem dober pevec ter v igranju in drugih ozirih v Cecilijanski šoli dobro izvežban, z dobrimi spričevali. Ob enem lahko prevzamem tudi službo pisarja ali tajništva. Moj naslov pove upravnistvo „Mira“.

Kajža,

¼ ure nad Grebinjem, ki ima 13 oralov sveta in se pridela mnogo sadja, se prodá iz proste roke. — Več pové posestnik **Simon Stojan p. d. Horn** nad Grebinjem, pošta Grebinj na Koroškem.

Hiša,

kakor gospodarsko poslopje, lansko leto novo sezidano, na lepem prostoru, ½ ure od Beljaka, s sadnim vrtom, ki ima 12 oralov zaraščenega gozda, 8 oralov njiv in 4 orale travnikov in paš, se zaradi bolezni ceno prodá. Več se izvé v hiši št. 8 v Trdaničah pri Beljaku.

Za porabo sadja. Za pridelovanje vina.

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmogljivost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlinci. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlinci za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše **samodejne patent-brizgalnice** za grozdje in rastline „**Syphonia**“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

PH. MAYFARTH & Comp.

c. kr. izključlj. privilegirana

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki in mnoga priznalna pisma se delijo zastoj. — Zastopniki in prekupeci strojev se iščejo.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

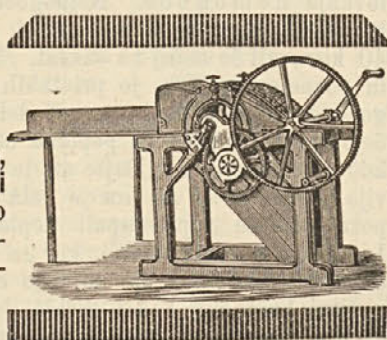
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki **vodovodi**, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preizkušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštним povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinj, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor

pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (¼ kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: **Doktorja pl. Trnkóczyja**

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Pomirjuje, krepi, utešuje bolešt, vzbuja tek, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin želodca, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapeke, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot bolni utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura zoper kurja očesa,

Varstvena znamka.

preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba bolno mesto s priloženim čopičem zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na **dr. Trnkóczyja** redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljen, kedar živina noče žreti, pri kravah da se izboljšuje mleko. Zavojček z rabilnim navodilom 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prasičji redilni in krmilni prašek. Varstveno

in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Pozor! Če kdo od teh sredstev želi tudi samo jednega, se tudi to zahtevano sredstvo pošlje takoj s poštним povzetjem.

Najgotovnejši in najcenejši nakup

koles (bicikljev) in šivalnih strojev.

Kolesa („Styria“), znana najboljša znamka, in bambusova kolesa od 80 gld. višje. Šivalni stroji od 38 gld. višje z jamčenjem. Stara kolesa se zamenjajo. Ze rabljena kolesa vedno najceneje v zalogi. Vse poprave koles in šivalnih strojev najceneje in dobro samo pri

Francu Grundner-ju,

Celovec, Dunajske ulice 10.

Mlin s hišo vred

in primernim svetom, kojega je okoli 8 oralov in leži ob cesti, se prodá iz proste roke. Več pové posestnik **Šimen Kozmič p. d. Šiftar** v Zagorju, pošta Grabštanj na Koroškem.

Lepa kmetija

v **Podgradu**, občina Medgorje, se prodá cenó iz proste roke. Ima 40 birnov posetje, 15 oralov dobro zaraščenega gozda in 10 oralov travnikov z napeljano vodo. Poleg hiše je velik sadni vrt ter so vsa gospodarska poslopja zidana in v popolnoma dobrem stanju. Skupne paše je blizu 1000 oralov. Pohoštvo se prodá zaradi preselitve in se natančneje pogoji poizvedó pri posestniku **Jožefu Sušniku p. d. Krasniku** v Podgradu pri Medgorjah, pošta Grabštanj na Koroškem.